

BRIEF.

Oostende, den 26 September 1886.

Zeer eerweerde Heer Kanonik,

In nummer 50 van R. d. H. van 6 November 1881 staat de beschrijving van eene ontploffing te Oostende, waarvan de schrijver den dag niet weet.

Dit ongelukkig voorval had plaats te Oostende op 19 September 1826.

Op dat oogenblik wierd O. L. V. gezien boven het magazijn zeggen de eene, andere zeggen in de poorten van het magazijn, haren moederlijken mantel openhoudende, al den kant van de stad, om de stad te bevrijden van geheel vernietigd te worden.

De overlevering is hier tot heden bijgebleven van menschen die zegden dat zij O. L. V. gezien hadden.

Er waren in dit magazijn 1196 vatjes kruid van 50 Nederlandsche ponden ieder, en een deel van het kruid is maar in brand gekomen en heeft de gesloten tonnekens in de lucht geschoten, zoo verre dat men verhaalt dat langst de vaart van Plasschendale naar Leffinghe het kruid langst de weg gestrooid lag. Ware de geheele hoeveelheid kruid in brande gekomen, dan zou voorzeker geheel de stad in de lucht gesprongen zijn.

Ik voeg hierbij de namen van eenige dooden die aangeteekend staan op den doodboek der kerk, en eindlinge het verhaal dat ter dezer gelegenheid alhier gedrukt wierd.

Ik vergat nog te zeggen dat eene spleet in de muren van de kerketoren daardoor gekomen is.

Aanveerd, zeer eerweerde Heer Kanonik, mijne hertelijkste groetenissen.

CH. MENEGHEER.

OMSTANDIG VERHAAL,

van het droevig voorval dat plaats gehad heeft te Oostende, op Dinsdag 19 September 1826.

Tweeden druk, vermeerdert en verbeetert.
te Oostende, by P. Scheldewaert.

De stad was in de grootste gerustheid en een ider met zyne gewone bezigheden bezorgd, wanneer omtrent half elf des morgens, er schielijk eenen allergeweldigste en algemeene schok als een aardbeving ontstond, die alle gebouwen tot in den grond deed schudden en opspringen; op het

zelve oogenblik wierd er als eenen allerhevigsten donderslag gehoord, en van alle kanten zag en hoorde men huizen, daken, schouwen en vensters instorten, en de schrik verspreidde zich onder alle inwoners, die heen en weer liepen, om het gevaar te ontvluchten, zonder nog te weten waarin het bestond. Een kruidmagazijn by de nieuwe kazernen was in de lucht gesprongen, en door het geweld van den slag waren reeds verscheide lieden op het gedacht gekomen van de ware oorzaak van dien ramspoedigen voorval.

Dit magazijn bevatte 1196 vatjes kruid van 50 Ned. ponden ider; men was bezig met het kruid te ziften en wegen, eenen luitenant der Artillerie en twee sergeanten waren tegenwoordig by die werking, die gedaan wierd door een detachement van eenen korporaal en agttien kanoniers, geholpen van eenen kuiper der stad.

Volgens verklaring der militairen die op eene wonderbare wys overleefd hebben, schynt het dat eenige oogenblikken te voor, een sergeant aan den officier dede bemerken, dat het in 't magazijn zoo dampig rook; en welhaast eenige rook tusschen de vatjes gewaar wordende, vluchtten zy allen naar buiten om hun leven te redden, maar eilaas! reeds te laat, want op het zelve oogenblik sprong alles in de lucht.

Dit allerongelukkigst voorval zal voor Oostende de ramspoedigste gevolgen hebben; geheel de stad is in wanorder en ontsteltenis; de huizen op het Hazegras, die het naaste by het gesprongen magazijn staan, liggen gedeeltelyk in puinhoopen en zyn onherstelbaar; de gene die front maken op de stads kommen, zyn op eene schrikkelyke wys geschonden: alle de vensterramen zyn ingesmeten en verbryzeld, alle daken liggen open, het binnenwerk is meer of min gebroken en ontzet, en dreigt instorting.

Beide de kazernen en het militair hospitaal digte aan het gewezen magazijn, onlangs gebouwd, zyn in eene onbruikbare staat geslagen, en alwaar het magazijn geplaatst was, is alsnu gelyk een waterpoel van rond de 30 voeten diep.

Op den zolder van sieur Borgers is een arduinsteen van ontrent 300 ponden geworpen; gelukkiglyk dat hy op een deel touwwerk viel alwaar de kracht van den val verdoofd wierd, anders waar zyn huis verbryzeld geweest. Gelukkiglyk ook de steenen in 't opspringen drie verscheide rigtingen namen, en geene naar de stad; het grootste gedeelte wierd in den kom van 't springsas geworpen, alwaar een visscher in zyne schuit dood gesmeten wierd, en op den weg van Slyckens, al-

waar drie arbeiders die aan de dyken werkten, insgelyks ter plaats gedood wierden.

Op den zelven moment heeft de Brugsche Bargie in het grootste gevaar geweest, de passagiers vlugten naar beneden in de grootste verschriktheid : een minuut eerder, alles was gedood geweest!

Van den anderen kant, eene groote menigte steenen zuidwaarts naar de hofstede van sieur Vermeire gesmeten zynde, wondden doodelyk zynen zoon die des anderdays stierf; drie van zyne hoornbeesten wierden insgelyks gedood, en zyn huis zoodanig geschonden dat het niet woonbaar is.

In de stad zyn de meeste huizen met een open dak en zonder vensters; daer is nauwelyks een gebouw dat onbeschadigd gebleven is. De vreemdelingen die van alle kanten komen toegelopen om dit rampspoedig vertoog te beschouwen, vinden alle straeten met steenen, pannen en gruis belemmerd; niet eene glazen venster is geheel, en by gebrek van werkvolk en materialen, heeft men die moeten stoppen met alles wat men vinden kon. Verscheide burgers zyn gekwetst door het invallen van daken, muren, vensters en deuren; maar gelukkiglyk niemand gevaarlyk.

Behalven de reeds opgenoemde slagtoffers, en andere die men nog niet weet, heeft men nog te betreuren het verlies van negen militairen.

Het is te verwonderen dat eenen van de twintig menschen, die in 't magazyn waren, heeft kunnen ontkomen, hoewel zy toch alle meer of min zwaarlyk gekwetst zyn : eenige zyn reeds sedert dien gestorven, en men vreest nog voor het leven van den jongen fourier Van Linthout, een jongeling die veel belooft.

Den schok heeft niet alleenelyk te Oostende veel onheils veroorzaakt, maar ook te Slyckens, alwaar veel daken en vensters beschadigt zyn; te Ghistel, te Leffinghe en te Snaeskerke is er insgelyks schade voorgevallen. Daar zyn steenen gesmeten tot op drie kwartier uurs afstands van de stad, en de slag is gehoord te Vlissinge, Sluis, Brugge, en zelfs te Duinkerke. Een schip, dien zelven dag alhier binnen gekomen, heeft den slag op 12 mylen in zee gehoord.

Men maakt allerhande gissingen op dit ongelukkig voorval, welkers ware oorzaak men mischien nooit kennen zal. Wat er van zyn mag, men begroot het verlies voorlopig op meer als een millioen guldens.

Wy durven van de vaderlyke goedertierendheid van Onzen Doorluchtigen Vorst, en van de regt-

matigheid van het Gouvernement verhoopen, dat alle middelen zullen ingespannen worden om tot onderstand te komen van eene ongelukkige stad, die zonder de Koninglyke bescherming, voor altoos ten gronde ligt.

N. B. Door byzondere brieven vernemen wy, dat er te Antwerpen en elders eene inschryving ten voordeele der Oostendenaren geopend is; wy twyffelen niet, of een zoo edelmoedig voorbeeld zal door alle de steden van dit Ryk gevolgd worden.

—
NAMEN DER DOODEN.

KANONNIERS.

De Brie, (Adrianus) van Amersfort.
Wautert, (Charles).
Geeraert, (Joseph) van Rosebeke.
Nog twee Kanonniers vermist.

3^e BATAILLON, 6^e AFDEELING INFANTERIE.

Mulders, (Bernaert) Sergt, Rotterdam.
De Laet, (Joseph) fusilier, van Melsele.
Nagler, (Petrus) id. van Aberkempten.
Morels, (Pieter) id. van Tighem.

BURGERS VAN HET SAS-SLYCKENS EN VAN STEENE.

Ersmorter, (Joannes).
David, (Livinus).
Mestdag, (Franciscus).
Vermeere, van Steene.
Storm, (Jacobus) van Oostende.

Nog een kanonnier, genaamd Binders, overleden van zyne wonden, in het hospitaal, den 25, der zelve maand, deel gemaakt hebbende der zelve ongelukkige slagtoffers.

—
UIT DEN KERKREGISTER VAN OOSTENDE.

21 Septembris 1826 (Sepultus est) cum missa quidam miles.

Bernardus Mulders, filius Henrici Rotterdamus et Mariæ Elisabethæ Morkel obiit 19 Septembris ætate 49 Annorum, hic miles et sequentes occisi sunt exploisone terribili pulveris bellici 19 Septembris hujus hac in urbe.

21 cum missa quidam miles.

Petrus Morels filius Josephi ex Thieghem et Mariæ Josephæ Vandenberghe occisus est 19 hujus ætat 22 ann. et 8 mensium.

21 cum missa quidam miles.

Petrus Franciscus Belyn Rothnacensis filius Petri

Antonii et Rosæ Romanæ Schuerbeke occisus est 19 Septembris medio undecimæ ante merid. ætat. 20 ann. et 9 mensium.

21 cum missa quidam miles.

Josephus De Laet ex Melsele f^s Pauli et Joannæ Franciscæ Vleminck occisus est 19 hujus ætat. 29 ann.

22 quidam miles.

Josephus Leopoldus Geeraert ex Roosebeke f^s Caroli et Barbaræ Theresiæ Thorre occisus est 19 hujus medio undecimæ ante merid. ætat. 26 ann. et fere 9 mensium.

22 quidam miles.

Petrus Nagler ex Oberkempfen in Austriaca f^s Joannis et Mariæ Lagnen occisus est 19 hujus ætat. 37 annorum et 2 mensium.

HET GODLIJK SPEL

VAN

DANTE ALIGHIERI

uit het Italiaansch vertaald.

II DEEL.

VAN 'T VAGEVIER.

Tienste zang.

WANEER wij al den binnenkant der zulle waren van de deure die zoo zelden opengaat, om reden van de kwâ genegendheid der zielen, die den krommen weg doet rechte schijnen,

2 toen vernam ik aan 't geruchte dat de deure weêr gesloten wierd. En had ik mijn gezichte er naar gekeerd, waar had ik voor mijn misse weerdige verschooning kunnen vinden?

3 Wij klommen door de splete van een rotse die al wederkanten draaide, lijk een stroom die weg en wêre krinkelt.

4 « Hier is er een weinig kunste noodig, » zei mijn leidsman, « om gedurig langst den boord te blijven, die gedurig draait en wendt. »

En om die reden, moesten wij zoo traagzaam gaan, dat d'halve schijve van de mane al bij haar bed was om te slapen,

6 eer dat wij uit de ooge van die naalde waren. Toen wij vrij in 't open kwamen, boven, waar de rotse zonder splete was,

2. De Engel Gods had hem immers vermaand.

5. Dante heeft eene uur en half gebruikt om door die splete te kruipen.

7 'k was over van vermoedheid, en wij alle twee in twijfel over onzen weg; wij bleeven daar een weinig stille op de effen plaats, die eenzaam was als eene bane door de wildernis.

8 Van aan de buitenzij die zonder rand is tot den rand van de ander zijde die gedurig klimt, was de effen plaats drie menschen breed.

9 En zoo verre als dat mijne oogen konden dragen, links en rechts, scheen mij die weg langs alle kanten even wijd.

10 Wij hadden nog daarboven onzen weg niet voortgezet, toen ik bemerkte dat de sponde alwaar men niet kan klimmen,

11 blinkend marbel was, versierd met ingekapte beelden die, 'k en zeg niet Polycleet, maar de nature zelf beschaamd zoûn maken.

12 De Engel die op aarde kwam met 't vreêverbond, zoo menig jaar met tranen afgesmeekt, en dat den langgesloten Hemel open deed,

13 verscheen voor ons zoo levendig daar ingekapt, en lieflijk in zijne houding, dat 't geen beeld en scheen dat niet kon spreken.

14 Men zou gezworen hebben dat hij « Ave » zei. De vrouwe was daar immers in verbeelding, die de sloters heeft gedraaid om d'hoogste liefde weder te openen.

15 En heel haar wezen zei de woorden : « *Ecce ancilla Domini*, » zoo oprecht en waar als dat een beeld in 't was gezegeld is.

16 « Gij moet met eene plaats alleen niet bezig zijn, » zoo zei mijn lieve meester, nevens wien ik stond, al langst de zijde waar de menschen 't herte dragen.

17 Ik wendde dan mijne oogen en bemerkte bachten Maagd Maria, langst de zijde waar mijn meester stond,

18 eene andere gebeurtenis in 't steen gekapt. Ik ging al achter mijnen leidsman nader van het beeld, om het met meer gemak te aanschouwen.

19 In het witte marber was de wagen uitgekapt

8. Zij zijn op eenen weg die rond den berg loopt en drie menschen, 18 voet, breed is. Al de buitenzijde van dien weg is er noch rand noch muur; al de anderzijde is de weg geboord door den berg zelve die hooger opklimt.

12. Engel Gabriël, die Maria kwam boodschappen dat zij de moeder zou worden van Jesus-Christus, die door zijn lijden en verdiensten den Hemel weder ging open doen, gesloten sedert de zonde van Adam.

14. Maria droei dien sloter, toen zij zei : *Ecce ancilla Domini!* « Ziet, ik ben de dienstmaagd des Heeren; dat mij geschiede naar uw woord. »

19. 't Was de Arke des Verbonds. Als David de Arke des Verbonds uit het huis van Abinadab te Cariathyarim deed verwoeren naar het huis van Obededom, gebeurde het